

Daniela ROMAN
Universitatea de Stat din Moldova

PRESCRIPTION OF THE CRIMINAL RESPONSIBILITY OF CHILDREN

Keywords
*Juvenile delinquency;
Criminal sanctions;
Offenses committed by minors;
Juvenile offenders*

Abstract

The limitation of criminal liability is closely related to the promptness of the specialized bodies of the state in establishing the criminal liability and in applying the punishment corresponding to the crime. Thus, through prescription, the possibility of eliminating criminal liability was created when a period of time had elapsed since the crime was committed. The limitation of criminal liability consists in extinguishing the criminal legal report of conflict, in this case the state's right to establish the criminal liability and to apply the appropriate educational penalty / measure and, the obligation of the offender to bear the consequences of his actions, respectively.

JEL Classification: K10; K14; K30; K42; K49

PRESCRIȚIA RĂSPUNDERII PENALE A MINORILOR

Prescripția în materia penală are ca efect înlăturarea răspunderii penale, ca urmare a trecerii unui anumit interval de timp de la săvârșirea faptei. Rațiunea prescripției constă în faptul că după trecerea timpului se uita infracțiunea săvârșită și în consecința urmărirea și pedepsirea tardivă nu mai au rost. Prescripția înlătură răspunderea penală în cazul tuturor infracțiunilor, cu excepția celor contra umanității. Prescripția penală se clasifică după cum are drept consecință înlăturarea răspunderii penale sau înlăturarea executării unei sancțiuni penale deja aplicate de instanța.

1. Prescripția răspunderii penale presupune ca de la data săvârșirii unei infracțiuni (Mitrache și Mitrache, 2016) să treacă un interval de timp suficient de mare în care statul, prin reprezentanții săi, să nu ia nici o măsură pentru pedepsirea vinovaților. În acest tip de prescripție se delimitează o categorie aparte, și anume prescripția specială, care constă în înlăturarea răspunderii penale, oricâte acte de întrerupere sau suspendare a cursului prescripției ar interveni, dacă se împlineste un termen compus din termenul general de prescripție prevăzut de lege pentru infracțiunea investigată plus jumătate din durata acestui termen.

2. Prescripția executării pedepsei constă în înlăturarea forței coercitive a unei hotărâri definitive de condamnare, prin trecerea unei anumite perioade de timp prevăzute de lege, fără ca ea să fie executată. Cu alte cuvinte, prescripția executării pedepsei este o cauză de stingere a dreptului de a impune, prin constrângere, executarea pedepsei ce a fost aplicată unei persoane. Rațiunea prescripției executării pedepsei este aceeași cu cea a prescripției răspunderii penale: eficiența acesteia se diminuează până la dispariție prin trecerea unui interval de timp suficient de mare în care sancțiunea nu a fost executată. Ca principiu general, reținem că, dacă pedeapsa asigură funcția represivă a dreptului penal, iar în fapt această funcție represivă este eficace dacă aceasta intervine la un termen rezonabil după săvârșirea faptei; nu mai are nici o valoare dacă intervine prea târziu (Turianu, 1995). Prin aplicarea imediată a pedepsei și prin asigurarea unui sistem de executare promptă a sancțiunii de către cel vinovat se realizează, totodată scopurile pedepsei:

- prevenirea generală, adică influența pe care pedeapsa și executarea ei o exercită asupra comportării viitoare a celor din jur;
- prevenirea specială, adică reeducarea celui condamnat.

Termenul de prescripție a răspunderii penale, prevăzute în art. 154 NCP, se reduce la jumătate pentru cei care la data săvârșirii infracțiunii erau

minori și se întrerup sau se suspendă în condițiile prevăzute de lege pentru major.

Cu toate acestea, există infracțiuni în privința cărora prescripția răspunderii penale nu operează, dată fiind gravitatea și impactul acestora.

Art. 153 alin. (2) prevede că prescripția nu înlătură răspunderea penală în cazul:

- a) infracțiunilor de genocid, contra umanității și de război, indiferent de data la care au fost comise;
- b) infracțiunilor prevăzute la art. 188 (omorul) și 189 (omorul calificat) și al infracțiunilor intenționate urmate de moartea victimei.

De asemenea, prin legea 27/2012 a fost introdus alin. (3): "Prescripția nu înlătură răspunderea penală nici în cazul infracțiunilor prevăzute la alin.

(2) lit. b) pentru care nu s-a împlinit termenul de prescripție, generală sau specială, la data intrării în vigoare a acestei dispoziții". Deci, dacă până la intrarea în vigoare a legii mai sus enunțate nu s-a împlinit termenul de prescripție generală sau specială a infracțiunilor de la art. 153 alin. (2) lit. b), acestea vor rămâne imprescriptibile.

La calcularea termenelor de prescripție pentru minori trebuie să se țină seama de durata pedepselor prevăzute de lege pentru infracțiunile comise (art. 122 C. pen.), iar nu de modul în care se va concretiza răspunderea penală a infractorului prin aplicarea unei pedepse, luarea unei măsuri educative ori prin înlocuirea răspunderii penale.

Termenul de prescripție începe să curgă de la data săvârșirii infracțiunii (când se produce rezultatul în cazul infracțiunilor de rezultat, când are loc acțiunea sau inacțiunea în cazul infracțiunilor formale și când se epuizează infracțiunea în cazul infracțiunilor cu durată de executare). În cazul minorilor termenul de prescripție se reduce la jumătate. Asadar, în cazul minorilor operează o dublă reducere, pentru că termenul de încercare se calculează în funcție de limitele pedepsei reduce la jumătate, iar apoi termenul astfel calculat se reduce și el la jumătate. Întreruperea prescripției are loc atunci când intervine un act de tragere la răspunderea penală a faptuitorului sau atunci când se efectuează orice act de procedură care trebuie comunicat invinuitului sau inculpatului (fac parte din această categorie arestarea, citarea, confruntarea etc.). Suspendarea cursului prescripției are loc atunci când, potrivit legii, există o cauză care împiedică punerea în mișcare sau continuarea acțiunii nepenale. De exemplu, în cazul infracțiunilor care intra sub incidența legii penale române în baza principiului realității, acțiunea penală se pune în mișcare numai cu autorizarea procurorului general. Până când intervine această autorizare, cursul prescripției este suspendat.

De asemenea, se consideră suspendat cursul prescripției și în caz de întrerupere a procesului penal pe motivul existenței unei boli grave a invinuitului sau inculpatului. Altă situație în care se

întrerupe termenul este cea în care intervine un eveniment imprevizibil, care împiedică desfășurarea unor acte de procedură (localitatea în care s-a comis infracțiunea e izolată din cauza unor calamități naturale).

Diferența dintre întreruperea și suspendarea prescripției. După întrerupere începe să curgă un nou termen, iar după suspendare cursul termenului continuă o dată cu dispariția cauzei de suspendare, luându-se în calcul și perioada anterioară intervenirii suspendării. Pentru a evita o prescripție perpetuă, legiuitorul a reglementat o prescripție specială care are ca efect înlăturarea răspunderii penale pentru fapta comisă, indiferent de numărul întreruperilor, dacă termenul de prescripție a fost depășit cu jumătate din durata sa.

Minorii nu mai pot fi sancționați cu închisoarea, ci li se pot aplica (dacă au peste 16 ani, iar cei de 14-16 ani doar dacă au discernământ) numai măsuri educative – unele sunt neprivative de libertate (stagiul de formare civică maxim 4 luni, supraveghere 2-6 luni, consemnarea la sfârșit de săptămână 4-12 săptămâni, asistarea zilnică 3-6 luni), altele privative de libertate (pentru minorii sancționați în trecut și dacă pedeapsa legală este mai mare de 7 ani: internarea într-un centru educativ 1-3 ani, internarea într-un centru de detenție 2-5 ani sau 5-15 ani) (Danielț, 2016).

Potrivit art.155 Cod Penal, cursul termenului prescripției răspunderii penale se întrerupe prin îndeplinirea oricărui act de procedură în cauză. După fiecare întrerupere începe să curgă un nou termen de prescripție.

Întreruperea cursului prescripției produce efecte față de toți participanții la infracțiune, chiar dacă actul de întrerupere privește numai pe unii dintre ei. Termenele prevăzute, dacă au fost depășite cu încă o dată, vor fi socotite îndeplinite oricâte întreruperi ar interveni.

Admiterea în principiu a cererii de redeschidere a procesului penal face să curgă un nou termen de prescripție a răspunderii penale și produce efecte în rem. Nu se referă doar la actele ce trebuie comunicate, ci la orice act de procedură valabil îndeplinit.

Actele de întrerupere atrag neluarea în calcul a intervalului de timp scurs de la data săvârșirii infracțiunii și până la data îndeplinirii actului care face să curgă un nou termen de prescripție. Poate avea loc întreruperea de mai multe ori.

Cursul termenului prescripției răspunderii penale este suspendat pe timpul cât o dispoziție legală sau o împrejurare de neprevăzut ori de neînălăturat împiedică punerea în mișcare a acțiunii penale sau continuarea procesului penal. Prescripția își reia cursul din ziua în care a încetat cauza de suspendare și produce efecte în personam.

Punerea în mișcare a acțiunii penale ori continuarea procesului penal sunt împiedicate de o dispoziție

legală sau de o împrejurare neprevăzută, de neînălăturat.

CONCLUZII

Prin natura sa juridică, prescripția, fie ca este a executării penale, fie ca este a însăși răspunderii penale, apare ca o renunțare anticipată a autorităților de a cere sau impune sancțiuni penale executabile, dacă acestea nu au avut loc într-o perioadă considerată rezonabilă de legiuitor sau de conștiința publică.

Legiuitorul consideră astfel ca este în interesul apărării ordinii sociale ca făptuitorul să nu mai răspundă penal ori pedeapsa să nu mai fie executată, dacă ordinea de drept nu a fost lezată prin trecerea timpului, iar oricare din cele două variante nu ar face decât să aducă în atenția opiniei publice o faptă antisocială uitată.

BIBLIOGRAFIE

- [1] Boroș A. (2014). Drept penal: partea generală: conform noului Cod penal, Ed. a 2-a, rev., Ed. C.H. Beck, București.
- [2] Boroș A. (2017). Drept penal: partea generală: conform noului Cod penal”, Ed. a 3-a, rev., Ed. C.H. Beck.
- [3] Dascăl T. (2011). Minoritatea în dreptul penal roman, Editura Beck, București.
- [4] Mitrache C., Mitrache C. (2016). Drept penal român. Partea generală. Conform noului Cod penal: curs universitar, Ed. a 2-a, rev. și adăug., Ed. Universul Juridic, București.
- [5] Moroșanu R., Streteanu F. (2011). Instituții și infracțiuni în Noul Cod Penal”, București.
- [6] Niculeanu C. (2012). Regimul juridic al măsurilor educative neprivative de libertate în lumina noului Cod penal, Revista Dreptul nr. 8.
- [7] Sima, C. (2010). Drept execuțional penal, Editura. Hamangiu, București.
- [8] Turianu C. (1995). Răspunderea juridică pentru faptele penale săvârșite de minori, Ed. Continent XXI, București.
- [9] Verza E., Verza F.E. (2000). Psihologia vârstelor”, Ed. Pro Humanitate, București.